

Årsplan 2024/2025

Espira Veldetun

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	4
Barnehagens satsningsområder:.....	5
Barnehagens verdigrunnlag.....	9
Tilvenning av nye barn.....	10
Samarbeid og sammenheng med skolen	11
Lokale satsinger	12
Kontaktinformasjon.....	18

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Veldetun, Avaldsnes i Karmøy kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Veldetun barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Espira Veldetun har tre satsingsområder: Lekemiljø, språk, livsmestring og helse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Arbeidet med å fastsette barnehageåret 2024-2025 sin årsplan i Espira Veldetun begynte høsten 2023. Sent på høsten har vi pedagogkveld hvor vi gjennomgår halvåret som har vært og hva vi må endre på ved neste årsplan. Våren 2024 sender alle avdelingene ut en melding til sine foresatte hvor en inviterer dem med i årsplanarbeidet. Su, fau og alle foresatte får mulighet til å sende inn sine tilbakemeldinger privat i en melding. Vi åpner også for tilbakemeldinger på foreldresamtalen og foreldremøte slik at vi legger til rette for mest mulig vurdering av årsplanen sammen med foreldre. Årsplanen ble fastsatt sammen med SU i august 2024.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen. Progresjonsplanen for fagområdene kommer helt nederst i årsplanen.

- 1: Kommunikasjon, språk og tekst. (språklabben)
- 2: Kropp bevegelse mat og helse (Filosofus)
- 3: Kunst kultur og kreativitet (Skatteboks)
- 4: Natur miljø og teknologi (Miljøspira)
- 5: Antall rom og form. Tallbingen)
- 6: Etikk, religion og filosofi. (Filosofus)
- 7: Nærmiljø og samfunn (Samfunnspira)

Barnehagens struktur

Felles på huset er disse syv fagområdene som er utgangspunktet vårt for det generelle arbeidet. Hvordan vi jobber med dette varierer etter alder, modning og medvirkning. Mer detaljerte planer for arbeid med fagområder og satsningsområder, utarbeides i avdelingens periodeplan, som finnes i Spireportalen.

Periodeplanen forteller noe om hva, hvorfor og hvordan vi konkret jobber med fag på de ulike avdelingene. Hver periodeplan strekkes over 2-3 måneder. Planen midt vurderes og slutt vurderes av alle ansatte individuelt, på avdelingsmøter og i utviklingsamtaler med leder.

Alle satsningsområdene er med i periodeplanen vår. Slik kan personalet tilpasse områdene til sin barnegruppe. I periodeplanen presenteres også en struktur for gjennomføring av innholdet som er synlig for de ansatte.

Vurderingsarbeid:

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene.

I Veldetun er vurderingsarbeidet gjort av alle ansatte i periodeplanen, en nøkkelfaktor til utvikling av kvalitet. Alle ansatte setter seg mål, midt vurderer og slutt vurderer. To ganger i året møtes alle pedagogene på kveldstid for å vurdere arbeidet som er gjort med mål og årsplanen.

Hvorfor
<p>Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.</p> <p>Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.</p> <p>Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.</p> <p>Personalet er opptatt av å jobbe som en lærende organisasjon og velger dermed å være med på rekomp. Her skal vi utvikle en strategi for systematisk vurdering av praksis.</p>
<p>I mai sendte alle avdelinger ut melding til foreldrene og SU angående vurdering av året som gikk. Vi ønsket tilbakemelding på det pedagogiske tilbudet i barnehagen i forkant av arbeidet med årsplanen. Slik at vi sikret foreldrenes og SU sin stemme før vi går i gang å skriver ny årsplan.</p>

Barnehagens satsningsområder:

Barnehagens satsning på lek

Leken har stor betydning for barnas opplevelse av en god barndom, og er sentral for barns trivsel og utvikling. Gjennom leken får barn erfaring med å høre til i et fellesskap, hvordan de etablerer og beholder vennskap. Leken gir barn muligheter til å forstå seg selv og omverdenen, og den har mye å si for barns sosiale utvikling. Vi ønsker å skape et inkluderende miljø for barna og en lek som alle kan delta i.

Lekemiljø:

Vi ønsker at barna skal få reelle muligheter til å sette i gang den leken som gir mening for dem selv. De ansatte varierer lekemiljøet etter barnas interesser, alder og modning. På den måten kan vi få miljøer som tilpasser seg barnas behov i lek, fremfor at det er barna som må tilpasse seg ofte statiske og tradisjonsstyrte rom.

De ansatte supplerer med tradisjonelle leker, og elementer som gir de yngste barna mulighet til å holde på med det som i stor grad gir mening for dem: samle, fylle, frakte, tømme ut og sette saker i bevegelse. Og ikke minst steder å plassere kroppen: oppi baljer, inni kubene og oppå platåene.

Vi ser at imitasjon og improvisasjon i stor grad kjennetegner barnas måte å være sammen på. Da trenger vi mengde av hvert enkelt materiell. Vi trenger *mye av lite* i møte med de yngste barna.

Det motsatte – *lite av mye* - resulterer ofte i kamp, vern og konflikt mellom barna.

Når fleksibilitet, materialer og mengde er ivaretatt – ja, da kan vi begynne å skape kroppslige møteplasser. Igjen er det sentralt å presisere at møteplassene struktureres med utgangspunkt i barns behov i lek og for å ivareta deres spontane samværsformer.

Når vi skal skape nye lekeinvitasjoner starter vi ofte med å flytte på de største grunnmaterialene først, og supplerer deretter med ulike definerte leker og rekvisitter – alt etter som hva barna liker å leke med.

Lekemiljøet til de eldste skal inspirere til mer avansert rollelek. Dette legges til rette ved at vi har klær, sko, bøker, materialer som er udefinerte lett tilgjengelig. Vi ønsker at de skal bygge, løse problemer, få erfaringer med dimensjoner, og mengde. Vi har spill, bøker, it utstyr, formingsmaterialer som en del av miljøet.

Barnehagens satsning på språk

Vi har utarbeidet en strategiplan for språkarbeidet de neste 4 årene. Oppstart er høsten 2024. Dette barnehageåret skal personalet få kompetanseheving på arbeid med språk.

Barn lærer språket som brukes i det miljøet de vokser opp i. Dette skjer helt naturlig, ved at foreldre, familie og andre voksne og barn snakker med barnet i mange og varierte situasjoner. De aller fleste barn kan bruke tale for å uttrykke seg, og selv om det er vanlig at barn forstår noe mer enn det de selv klarer å sette ord på, så pleier ikke gapet mellom forståelse og uttrykksevne å være så stort. Men for noen barn er dette annerledes og de forstår mer enn de kan uttrykke, eller strever med språket. Da bruker vi ASK, som kan være en god støtte for barna.

Det å ikke kunne uttrykke seg kan skape frustrasjon hos barnet. Noen ganger fører det til at barnet i stedet «uttrykker» seg med atferd – noen barn får atferd som oppfattes som trassig eller aggressiv, mens andre barn blir svært stille og passive. Både av den grunn, og fordi barn lærer språk lettere jo yngre de er derfor passer vi på å komme tidlig i gang med ASK tiltak.

Foreldre kjenner selvfølgelig barnet sitt best og vil ofte kunne skjønne hvilke behov et barn har – eksempelvis dersom det er sultent, trenger skift, trenger trøst eller har lyst på noe – uten at det behøver å brukes så mange ord. Noen foreldre kan derfor oppleve at det ikke er så stort behov for ASK da de skjønner barnet sitt likevel. Da er det viktig å huske på at på lengre sikt så er håpet at barnet skal kunne uttrykke mye mer enn primære behov, og at barnet skal kunne fortelle, undre seg, spøke, lære, spørre, kommentere og protestere om mange og varierte temaer. For å få til det, trenger barnet ord for å uttrykke seg. Og kan ordene ikke uttrykkes med tale, må de uttrykkes på annen måte.

Biblioteket

I løpet av høsten 2024 åpner vi et «spirebibliotek» i barnehagen. Barnehagen skal ha et bibliotek med en utlånsordning for dere foreldre. Bøkene er tilpasset alderen 0-6 år. Med dette tiltaket håper vi at andelen foreldre som leser for sine barn går opp. Vi vet at høytlesning er avgjørende for barnets språkutvikling.

Vi leser høyt for barn av mange grunner, for eksempel for å vise omsorg, bygge relasjoner, utvide ordforrådet deres, lære setningsstrukturer og fremme gleden ved lesning. Å bli lest for gir et solid grunnlag for suksess på skolen.

Bøker og leseglede er sentralt i arbeidet vårt med språk. Høytlesning for barn er som nevnt avgjørende for barns språkutvikling. For å sikre barnas mulighet til å delta i høytlesning skal alle barna leses for hver dag her i barnehagen. Dette systematiske arbeidet sikrer vi, og dokumenterer ved at alle ansatte bruker leselogg.

Barnehagens satsning på folkehelse

Vi verdsetter barns helse svært høyt fordi vi vet at gode holdninger og vaner gir et godt grunnlag senere i livet. Målet vårt er å fremme god helse, som forebygger fysiske og psykiske problemer, samtidig som vi bidrar til å redusere sosiale forskjeller.

Personalet legger vekt på å støtte barnas fysiske og mentale helse. Trivsel, trygghet, glede, mestring, relasjonsbygging og følelse av egenverd er viktige fokusområder, samtidig som vi arbeider aktivt med å forhindre krenkelser og mobbing. Ved å dele barna inn i mindre grupper, gjør at personalet kan være tett på og lettere veilede barna og gjerne fange opp om barnet strever med noe.

Personalet gjennomfører en kartlegging av hvert enkelt barns psykososiale miljø og relasjonen til barnet og familien. Det settes tiltak basert på funn som igjen vurderes etter 4 uker.

Personalet legger til rette, og ønsker å være en arena for daglig fysisk aktivitet. Formålet er å stimulere barns glede ved bevegelse, og fremme deres motoriske utvikling.

Kosthold og ernæring er en viktig del av det å ta vare på barns helse. Personalet har fått veiledning av ernæringsveileder Ragnhild Junge. Junge har utarbeidet kostholdsveileder til barnehagen som bygger på de nasjonale retningslinjene. Det er viktig for oss å sikre at barna får i seg nødvendig sunn og god næring i løpet av dagen. Det legges også vekt på at barna ikke skal få mer mat enn det de trenger, og det tilbys frukt og/eller grønnsaker ved hvert måltid.

Vi jobber systematisk med psykisk helse og inkludering. Verktøyet heter Psykologisk førstehjelp. Grønn tanker=trygg, glad. Røde tanker= redd, trist og sint.

Innholdet tilpasses barnegruppen, med tanke på alder og modning. Vi leser bøker som omhandler ulik tematikk. Med tanke på psykologisk helse leser vi for eksempel bøker om følelser og vennebøkene.

Vi oppfordrer barna til deltagelse og mestring i hverdagsituasjoner etter alder og modning. Dette gjelder eksempelvis rydding, av/og påkledning, håndvask smøre sin egen lunsj.

Barn som får ha en tydelig stemme inn og medvirke i det som skjer i barnehagen tenker vi bygger en god og sunn psykisk helse. Vi lar barn medvirke gjennom planlagte barnesamtaler, her og nå situasjoner, og personalet tar en samling med barna i forkant av midt vurdering og slutt vurdering av periodeplan. Både barn og ansatte skal midt vurdere og slutt vurdere det pedagogiske innholdet. Barnas tilbakemelding skrives inn i periodeplanen.

Barnehagelærer teamet følger opp handlingsplanen vi har utarbeidet for å fremme et trygt og godt psykososialt miljø. Vi har «sårbare barn» øverst på sakslisten til hvert ledermøte + barnehagelærermøte, og starter med dette punktet. Slik finner vi strategier for veien videre og setter i gang tiltak. Tiltakene kan være å få veiledning på kontakttiden som vi har med tett på teamet en gang i måneden, vi kan sette i gang aktivitetsplikten osv. Vi har en internkontroll i HMS systemet vårt EIK som er med å sikre at personalet jobber med temaet gjennom året.

Vi har gode rutiner og bruker andre instanser godt for å ivareta foreldregruppen og barna i Veldetun. Vi bruker kontakttiden en gang i måneden til å få veiledning. Lederne diskutere enkelt saker på ledermøte og veien videre om det er barnevern, helsestasjon, bup eller ppt. Vi har mange barn med ekstra oppfølging og sørger for å ta vår del av ansvaret knyttet til dette.

Dinosaurskolen

Dinosaurskolen er ett tilbud som følger med på avdeling Skolespirene i Espira Veldetun barnehage. Formålet med Dinosaurskole i barnehagen er å styrke barnas sosiale og emosjonelle ferdigheter, samt å styrke barnas selvregulering, selvbilde og opplevelser av egenverd og mestring. Barna øver på å gjenkjenne og forstå følelser hos seg selv og andre, ta andres perspektiv, utvikle ferdigheter med tanke på problemløsning og konflikthåndtering, samt selvregulering og selvkontroll. Barna øver også på sosiale ferdigheter som å lytte, å vente, ta hver sin tur, bli enige, stille spørsmål, dele, hjelpe, samarbeide, problemløsning, gi hverandre komplimenter med mer.

Dinosaurskolen gjennomføres gjennom to samlinger per uke i løpet av året fra ca. september t.o.m. mai måned. I praksis gjennomføres samlingene i en variert og lekende arbeidsform der bruk av store hånddukker, samtale omkring konkrete videoklipp, rollespill/øvelser, i tillegg til ulike aktiviteter knyttet opp til de ulike temaene. Hver samling ledes av to voksne i barnehagen som er kurset i Dinosaurskolen gjennom «De utrolige årenes» barnehageprogram.

espira

Hvert barn er unikt

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen.

Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Espiras barnesyn

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap, fellesskap, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i årsplanen vår.

Slik jobber vi:

Med småspirene:

Vi starter prosessen med å skape en god tilknytning mellom de voksne og barna allerede ved tilvenning, og oppstart i barnehagen. Barna er aldersinndelte slik at vi får jobbet med omsorg på deres nivå.

Barna får være i mindre grupper hvor de voksne er tett på barna. Voksne sitter på gulvet, og er "ladesatsjoner" som barna kan oppsøke for omsorg, ro, trøst og beigesitring. De voksne skal være gode rollemodeller slik at barna får øvd seg på å gi andre omsorg, ta imot omsorg, og delta i samspill med andre. Vi legger til rette for ro, og hvile ved at barna har senger. De får både hvile, og søvn når det trengs. Under måltidene deler vi opp barna på flere bord slik at de voksne er tett på barna. Da får vi lagt til rette for måltider der alle får delta, får støtte, og trygghet.

Med de mellomste:

Barna er aldersinndelte slik at vi får jobbet med omsorg på deres nivå.

Barna får være i mindre grupper hvor de ansatte er tett på barna. De voksne sitter på gulvet, og er "ladesatsjoner" som barna kan oppsøke for omsorg, ro, trøst og beigesitring. De voksne skal være gode rollemodeller slik at barna får øvd seg på å gi andre omsorg, ta imot omsorg, og delta i samspill med andre. Vi legger til rette for ro og hvile ved at barna har senger. De får både hvile og søvn når det trengs. Vi har en sone på avdelingen som gir barna en mulighet til å slappe av. Under måltidene deler vi opp barna på flere bord slik at vi får ansatte som er tett på barna. Da får vi lagt til rette for måltider der alle får delta, får støtte, og trygghet.

Med skolespirene:

Målet i Veldetun er å ha turgrupper på tvers av avdelingene, og være mye sammen slik at vi får minst mulig overganger ved bytte av avdelinger. Slik sikrer vi gode overganger og tilvenninger internt i barnehagen. Barna er delt i mindre grupper. De voksne skal være gode rollemodeller slik at barna får øvd seg på å gi andre omsorg, ta imot omsorg, og delta i samspill med andre. Vi har planlagte aktiviteter, og dinosaurskolen hvor vi snakker om hva omsorg er. Barna er aldersinndelte slik at vi får jobbet med omsorg på deres nivå.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Alle familier får tilbud om oppstarts samtale. De får også tilbud om 5 dager foreldreaktiv tilvenning. Alle foreldre får informasjon om "småspirestandaren" som gir en god forklaring på oppstart og tilvenning. Vi legger til rette for og oppfordrer foreldre til å være så mange timer så mulig i 5 dager for å sikre en god oppstart.

Foreldre og barn får en kontaktperson i barnehagen som de forholder seg til.

Når barnet har utviklet tilknytning til personalet tilbys det en foreldresamtale for å vurdere tilvenningen, og oppsummere hvordan barnet har det i barnehagen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen, og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av, og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

I Veldetun har vi en egen avdeling for førskolebarna som heter skolespirene.

Vi har alle skolespirebarna på en avdeling slik at vi sikrer barnets trivsel, nysgjerrighet, og ikke minst slik at vi får forberedt dem på skolen hvor en er aldersinndelt. Slik vil en også få øvd på sosiale ferdigheter, og samspill med barn som er jevngamle hele dagen. Dette er viktig læring før skolestart.

Skolespirene er i gang med "dinoskolen". Dette er et opplegg vi har fra "de utrolige årene". Dette vil være et spennende verktøy som skal brukes systematisk gjennom året for å hjelpe barna å utvikle selvhjelpsferdigheter, mestre å regulere følelsene sine, og problemløsning.

På våren besøker vi de ulike skolene i nærmiljøet, og alle barna deltar på en besøksdag. Vi legger opp til tur, ulike aktiviteter på skolen, og i nærheten for å skape trygghet i overgangen. Skolespirene inviterer lærerne til å komme på besøk i barnehagen på våren slik at barna får hilse på læreren i trygge omgivelser.

Barnehagen har møte med skolene i nærområde på våren for å sikre en god overgang fra barnehage til skole.

Lokale satsinger

Hva

Rekomp: espira Veldetun skal delta i nettverket knyttet opp mot rekomp. Sammen med mange andre barnehager er vi med i satsningen knyttet til barnehagebasert kompetanseutvikling. Vi er opptatt av å ha best mulig kvalitet i barnehagen og vet at REKOM er en nøkkel til å få til utviklingsarbeid. Vi er derfor med på kommunens satsning her.

Vi er med i Karmøy kommunes lærende nettverk knyttet til "De utrolige årene". Personalet vet at det sosiale er avgjørende å få til for at barna skal ha en god barndom. DUÅ satsningen gir personalet verktøy til å hjelpe barna på en god måte med regulering, og skjønne det sosiale samspille.

Progresjon i rammeplanens fagområder for 1 og 2 åringene.	Fagområder
<ul style="list-style-type: none"> • Få erfaring med ulike taktile materialer • Tegning • Sang (rim og regler knyttet til sang og bevegelse) • Bevegelse og dans • Instrumenter (bli kjent med og prøve å spille) • Fantasi og utforskning gjennom improviserende rollelek • Bli kjent med enkle eventyr og regler • Sansene motorisk inntrykk og erfaring med materialer ved bruk av sansene • Kjennskap til primærfargene, gul, rød, blå • Fingermaling, og maling som uttrykksform • Prøve ut forskjellige redskaper som pensel og svamp • Bli kjent med tredimensjonalt materiale (leire, kitt, sand, plastelina, trolledeig) • Lære enkle barnesanger med og uten bevegelser. • Bli kjent med rytme, bevegelse og bruk av instrumenter • Få erfaring med forskjellige materialer som inspirerer til dramalek • Eventyr som inspirasjon til dramalek • Kle seg ut og kunne glede seg over det • Fantasere, samtale og synge om det de ser og opplever • Opptre for andre 	<div style="text-align: center;"> <p>SKATTEKISTA</p> </div> <p style="text-align: center;">Kunst kultur og kreativitet</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Lytte, spille, mimikk og ansiktsuttrykk, sanse, erfare og gjenkalle. Tilbakemelding i hverdag og situasjoner. • Rim og regler, sanger og bevegelser. • Bruk av konkret materiell for å øke styrke språkutviklingen. • Dialog, bildebøker, sette ord på følelser og enkle fortellinger. • Hjelpemiddel: Alle Med. 	<div style="text-align: center;"> <p>SPRÅKLABBen</p> </div> <p style="text-align: center;">Språk kommunikasjon og tekst</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Lære om hvordan vi møter hverandre / empati. • Markering av høytidene. • Fokus på sosiale regler. • Aktiviteter knyttet til høytider. • Enkle bildebøker. • Besteforeldre-kaffe. • Hjelpemiddel: Steg for steg. 	<div style="text-align: center;"> <p>FILOSOFUS</p> </div> <p style="text-align: center;">Etikk religion og filosofi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Puttekasser, former, duplo, og sansemotoriske aktiviteter, rim og regler. • Telle til tre. • Enkle eksperimenter. • Bygging med klosser og duplo. • Lytte, spille, sanse, erfare og gjenkalle. 	<div style="text-align: center;"> <p>TALLBINGEN</p> </div>

	Antall rom og form
<ul style="list-style-type: none"> • Omsorg. • Kroppskontakt. • Ro / hvile. • Tumlelek. • Sunt kosthold. • Nye smaksopplevelser. • Ro ved måltbordet. • Bevegelse til musikk. • Enkle sangleker. • Badeagder og lek i vann. • Benevning av kroppsdele. • Lek i verandaer. • Gode opplevelser i naturen. • Korte turer. • Delta i av og påkledning. • Øve på å sitte på stor stol • Øve på å drikke av stor kopp • Bli kjent med do/potte 	 <p>TUMLEPLASSEN</p> <p>Kropp bevegelse mat og helse</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med barnehagen både inne og ute • Bli kjent med de andre barna i gruppa og med de andre småbarnsgruppene • Turer i nærmiljøet • Bli kjent med nærmiljøet rundt barnehagen • Ha et fast referansested på tur, man oppsøker ved ulike årstider • Sanse og oppleve 	 <p>SAMFUNNSSPIRA</p> <p>Nærmiljø og samfunn</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sanse og erfare • Enkle eksperimenter, skape interesse for planter og dyr 	 <p>MILJØSPIRA</p> <p>Natur miljø og teknologi</p>

Progresjon i rammeplanens fagområder for 3 og 4 åringene.	Fagområder
<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til primærfargenes blandinger (gul, rød og blå) • Jobbe med to- og tredimensjonale uttrykk • Male kunst gjennom bilder og bøker • Dramatisere kjente eventyr og sanger • Kjennskap til sanger med handling og flere vers • Delta i sangleker • Kle seg ut og kunne glede seg over det • Dramalek knyttet til fellelek • Øve på riktig grep på skrive- og tegnesaker • Lære seg å bruke fargene og å blande dem • Bearbeide, skape og leke med tredimensjonalt materiale • Tilegne seg til selv kunne bruke forskjellige redskaper, blyant, saks, pensel, verktøy og kniv • Samtale om det en ser i eget kunstnerisk uttrykk • Gå inn i en rolle lek og være der over tid • Delta i sanger, rim og rytmeleker • Lære enkle danser og glede seg over fri utfoldelse 	<div style="text-align: center;"> <p>SKATTEKISTA</p> <p>Kunst kultur og kreativitet</p> </div>
<ul style="list-style-type: none"> • Rollelek. • Lek med språk, rim og regler, dialog med andre, overbegrep og lekeskriving. • Gi barna felles opplevelser, og prate med barna i for- og etterkant. • Språkbrett, fortellinger, eventyr, spill, faktabøker, rim og regler. • Ta barna med på planlegging og vurdering. • Bli kjent med bokstavens form 	<div style="text-align: center;"> <p>SPRÅKLABEN</p> <p>Språk kommunikasjon og tekst</p> </div>
<ul style="list-style-type: none"> • Friluftsdager • Allsidige turer i ulent terreng. • Delta mer i planlegging av turer, for eksempel smøre mat, pakke sekker og valg av turmål. • Kjenne til navn på kroppsdelene. • Baking. • Lage mat ute og inne. • Ansvarsoppgaver. • Kjenne på forskjell mellom aktivitet og avslapning. • Lære seg å håndtere kniv, f.eks. spikking. • Lære om kroppen. • Lære av og påkledning. • Sangleker med økt vanskelighetsgrad. 	<div style="text-align: center;"> <p>FILOSOFUS</p> <p>Etikk religion og filosofi</p> </div>

<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til tall 1-10, telle til 10, mengdeforståelse, kjennskap til mål og vekt. • Kjennskap til farger. • Spilleregler, sortere, former, sandkasselek og bygging. Kjenne til begrepene over/under bak/foran liten/stor og lav/høy. • Høyre/venstre. • Bruke riktige begrep ved benevning / gjenta for barnet. • Lyd, rytme og takt. • Måltaging (enkle målinger). • Kjenne til begrepene om dag, dato, måned og tid. • Størrelser. 	 <p>TALLBINGEN</p> <p>Antall rom og form</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Større fysiske utfordringer. • Være med å lage enkle matretter • Lære om kroppens indre organer. • Lengre turer. • Være med å ta avgjørelser om påkledning etter vær, med assistanse av voksen. 	 <p>TUMLEPLASSEN</p> <p>Kropp bevegelse mat og helse</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Turer i nærmiljøer • Bli kjent med nærmiljøet rundt barnehagen • Kunstkafé? (fadderbarn) og barnehage i Zimbabwe • Kjente sanger om landet vårt og sanger som har tilknytning til nærmiljøet 	 <p>SAMFUNNSSPIRA</p> <p>Nærmiljø og samfunn</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Dyr, planter og insekter • Begrep om kroppen • Kjennskap til kildesortering • Miljøhjelper / ordensbarn • Aksjon rusken • Kjennskap til miljømerker • Årstider • Kjennskap til dyr sin nyttefunksjon • Enkle fysikkforsøk • Legge til rette for kunnskap om dyr, planter og insekter • Frø blir til plante • Erfaring med digitale verktøy 	 <p>MILJØSPIRA</p> <p>Natur miljø og teknologi</p>

Progresjon i rammeplanens fagområder for 5 og 6 åringene.	Fagområder
<ul style="list-style-type: none"> • Lære seg riktig grep på skrive- og tegneredskaper • Være med å finne ut av hvilke materialer en trenger for å skape et produkt • fakta og beskrive andres produkter • Kjennskap til rytmeinstrumenter • Øve på å gå inn og ut av roller og holde konsentrasjonen • Delta i enkle skuespill og øve seg i å opptre for andre • Prøve ut og lage utstyr til forskjellige dramateknikker som skyggeteater og dukketeater sammen med voksne og barn 	 <p>SKATTEKISTA</p> <p>Kunst kultur og kreativitet</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Avansert rollelek. • Tekstskaping, bokstaver. • Argumentere og begrunn egne valg. • Skolespiren, skape interesse for skolen. • Språk og tallspill. • Lengre tekster. • Regellek • Rim og regler • Rytmen i språket. • Vitser og gåter. • Hjelpemiddel: Alle Med. 	 <p>SPRÅKLABEN</p> <p>Språk kommunikasjon og tekst</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Bakeri med enkle tekster og bilder, avanserer gradvis. • Lucia-feiring. • Normer/verdier. • Lære å dele med andre. • Fantasi/filosofi. • Empati. • Konflikthåndtering 	 <p>FILOSOFUS</p> <p>Etikk religion og filosofi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til tall og mengder fra 1-10. • Kan en del begreper om dag, dato, måned og tid. • Skrive navnet sitt. • Kunne begrep på, over, under, ved siden av og bruken av disse. • Skolespiren • Språk og tallsprell. • Regellek. 	 <p>TALLBINGEN</p> <p>Antall rom og form</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Dramatisering, rollespill: riktig/galt. • Innblikk i andre kulturer og andre kulturers høytider. • Hjelpemiddel: Steg for steg. 	 <p>TUMLEPLASSEN</p>

Kropp bevegelse mat og helse	
<ul style="list-style-type: none"> • Lengre turer i nærmiljøet • Større forståelse for trafikkregler. • Opptrenden i trafikken når vi er på tur • Ulike former for media • Trafikkregler • Kunnskaper om bedrifter i nærmiljøet • Empati • Demokrati og medvirkning 	 <p>Nærmiljø og samfunn</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Lære om naturens mangfold / naturfenomener • Kjennskap til de mest kjente dyrene, blomster, insekter, fugler, fisker og sjødyr • Kjennskap til naturvern • Så og høste • Enkel geografi, hvor bor vi • Kjennskap til kart, verdensdeler og land 	 <p>Natur miljø og teknologi</p>

Kontaktinformasjon

Styrer	Monica Egeland
E-post	Monica.egeland@espira.no
Telefon	928 26 791
Adresse	Veldetunveien 20, 4262 Avaldsnes